

Děkovná slova z okruhu členů a závěrečná slova Rudolfa Steinera

Rudolf Steiner

Pan Werbeck: Milý, velevážený pane doktore! Milí přátelé! Nemůže být jinak, než že také závěr tohoto sjezdu, který znamená pro naši Společnost a naše hnutí něco tak nesmírného, vyústí v hluboký slib, díky tomu, v jehož pozemském působení lásky jsme zde dnes všichni shromážděni. Ale, milí přátelé, co zmohou slova! A což nevyjádřil vlastně vše, co zmůže slovo, skutečně na počátku tohoto sjezdu námi tak ctěný Albert Steffen, když vyslovil slova, která měla vlastně naznačit, jak poděkování je právě nevyslovitelné, říká: Náš dík je nevýslovný. - A když na křídlech těchto slov vyslovil přece vše to, co mohou dát naše srdce. Milí přátelé! Slova, výzvy, rezoluce a po dobně jsou vlastně v souvislosti s tímto sjezdem překonané, laciné rekvizity tohoto duchovního života, který se kolem nás hroutí. A co vězí za takovými rekvizitami, to neví nikdo lépe než ten, kdo dnes večer k nám mluvil, otřásaje naším nejhlubším nitrem. Co je ale pro vás vděčnost, nebo spíše, co se jí může stát, tuto hlubokou ctnost bu demě moci pěstovat teprve pomocí toho, který k nám dnes hovořil Teprve on nám ukázal svým duchovním dílem, co vlastně je vděčnost. A když ho chápeme, potom víme, že pro nás anthroposofy na dešla hodina, v níž máme místo děkovných slov dát děkovný čin; že máme odpovědět na jeho velký, na jeho nezměrně velký čin lásky děkovným činem, tím, co mohou učinit naše slabé síly. Neboť nevděčíme tomu, kdo k nám dnes večer hovořil, za nic menšího než za naše duchovní štěstí v životě. A víme, že toto štěstí nese v sobě hodnotu věčnosti, že se to nevztahuje na několik let, která snad ještě prožijeme na této fyzické Zemi, nýbrž že to, co on nám daroval jako štěstí, postačí také do dalších inkarnací. A víme, že toto znamená také přelom pro náš další osud. Co smíme prožívat jeho činem lásky, je nedozírného významu. Víme ale také, že toto štěstí lásky nelze poměřit tím měřítkem, které se nám stalo běžným v předanthroposofické době, nýbrž že bude sdruženo s přísnou bolestí, s rozličnými osudy; že se přesto ale to, co chce být naším štěstím, vyvine k našemu pravému zdaru. Když to skutečně cítíme a víme, pak také víme, že děkovná slova nemají již žádný význam vůči této skutečnosti, pak víme, že můžeme jenom děkovnými činy odpovědět na to, co z tohoto místa přijímáme. A víme, že se tyto děkovné činy mohou připojit k jeho velkým skutkům, jakkoli slabé jsou naše síly. A víme tím také, že se to může připojit k tomu, co je dnes lidstvu dáno jakožto plán spásy. Neboť, jak řečeno, jestliže je lidem dána tak velká věc, může jim být dána také tato malá. Všechno lidem -, to stojí nad tímto mohutným životním dílem. Oh, milí přátelé, víme, že v něm působí nadčlověk, něco božského! Ale právě když odpovíme svým konáním zaměřeným k lidem, pak víme, že on bude tyto naše díky cítit také lidsky. Včera to vyslovil mocným ohněm svého velkého srdce: věrnost za věrnost. - To je ale něco lidského vůči něčemu lidskému. A tak vás prosím, milí přátelé, povstaňte ještě jednou a vyslovme ze srdce, loučíce se s tímto posvátným místem: Chceme Ti, Ty velký, čistý bratře lidí, poděkovat ze svých - ach, tak slabých - sil, poděkovat skutkem, překonáváním ve službě Tvé svaté věci lidstva. A prosíme Tě, buď s námi s nebeskou silou svého otcovského požehnání.

Dr. Steiner: Milí přátelé! Nebyl bych mohl čtená slova, která jsem musil na tomto sjezdu vyslovit, nebyl bych je mohl vyslovit v té formě, jak se to stalo, a nesměl bych také beze všeho přijmout krásná slova milého přítele Werbecka, kdyby se to vše vztahovalo na jednu slabou osobnost. Neboť tyto věci se v našich kruzích vlastně nesmějí vztahovat na pouhou jedinou osobnost. Ale, milí přátelé, co se zde stalo, já to vím, já jsem to směl říci, neboť to bylo řečeno s plnou odpovědností při vzhlížení k Duchu, který tu je a má být a bude Duchem Goetheana. Jeho jménem jsem si v těchto dnech dovolil říci nejedno slovo, které by nesmělo vyznít tak silně, kdyby nebylo bývalo řečeno při vzhlížení k Duchu Goetheana, k dobrému Duchu Goetheana. A tak dovoluji, abych přijal také tento dík ve jménu Ducha Goetheana, pro něhož chceme působit, usilovat, pracovat ve světě.

Prosím ještě praktikující lékaře, aby zítra přišli do sklenárny nikoli o půl deváté, nýbrž v deset hodin.

Pak mám ještě přečíst tento text: „Ze silného spoluprožívání Vánočního sjezdu v Dornachu zdravíme předsedu Anthroposofické společnosti. Děkujeme mu a jeho spolupracovníkům v představenstvu za to, že převzal vedení, a děkujeme za Stanovy. - Členové Anthroposofické společnosti v Kolíně, shromáždění na konci roku.“

To je to, co mám ještě říci. Zítra v 7 hodin večer se bude konat cti rytmičké představení pro ty přátele, kteří tu ještě budou.